

का° [१६.२.२६.] आलभतऽउभे शर्म च स्थ इति । ऋद्वयेन कृत्वाजिनपुष्कर-
पणे सदैव स्पृशेदिति सूत्रार्थः ॥ कृत्वाजिनपुष्करपणदिवत्ये द्वे अनुष्टुभौ । हे
कृत्वाजिनपुष्करपणे उभे युवां शं च स्थः अग्नेः सुखकारिणी अपि भवथः वर्म च
स्थः कवचवद्भक्तके अपि भवथः चौ समुच्चये । कीदृशे युवामहिद्रे हिद्वरहिते स-
कले बहुले विस्तीर्णे व्यचस्वती व्यचनं व्यचः असुन्प्रत्ययः तद्वती अवकाशव-
ती । तथाविधे युवां पुरीष्यं पशव्यमग्निं संवसाथां सम्यगाह्यदयतम् वस आह्यदने
अदादिः आह्य चग्निं भृतं विभृतं धारयतं विभर्तेः बहुलं हन्दसीति [पा° २.४.
७३.] शपो लुक् ॥ ३० ॥

संवसाथाः स्वर्विदा समीचीऽउरसा त्मना ।

अग्निमन्तर्भरिष्यन्ती ज्योतिष्मन्तमज्ञसमिन् ॥ ३१ ॥

हे कृत्वाजिनपुष्करपणे ज्योतिष्मन्तं तेजस्विनमज्ञसमिन् निरन्तरमेवाग्निमन्तरु-
द्वे भरिष्यन्ती धारयिष्यन्ती युवामुरसा त्मना उरोद्वयेण भवदीयशरीरेणाग्निं संव-
साथां सम्यगाह्यदयतम् कीदृशे युवाम् स्वर्विदा विभर्तेराकारः स्वर्वित्त इति स्व-
र्विदो यज्ञसूर्यदेवाहर्वाची स्वःशब्दः स्वर्गलाभसाधनेऽइत्यर्थः तथा समीची सम्य-
गञ्चने संगतेऽएकचित्तेऽइत्यर्थः ॥ ३१ ॥

a. पुरीष्योऽसि विश्वभरा अथर्वा वा प्रथमो निरमन्थदग्ने ।

b. त्वामग्ने पुष्करादध्यथर्वा निरमन्थत । मूर्ध्ना विश्वस्य वाधतः ॥ ३२ ॥

का° [१६.२.२७.] पिण्डं पुरीष्योऽसीति ॥ प्रतिष्ठागायत्री अष्टौ सप्त षट् चे-
ति प्रतिष्ठेति पिङ्गलोक्तेः । अग्निदेवत्या । हे अग्ने त्वं पुरीष्यः पशव्योऽसि विश्व-
भरा असि विश्वं सर्वं जगद्विभर्ति धारयति पुष्ताति वा विश्वभराः असुन्प्रत्ययः ।
हे अग्ने प्रथमः इतरेभ्यः पूर्वभावी अथर्वाख्य ऋषिः प्राणो वा त्वा त्वां निरमन्थत्
निःशेषेण मथितवान् ॥ का° [१६.२.२८.३.१.] पाणिभ्यां परिगृह्णात्येनं दक्षिणो-
त्तराभ्यां दक्षिणः साग्निस्त्वामग्नऽइति षड्भिः सर्वं सकृद्भूत्वा पुष्करपणे निदधा-
तीति । दक्षिणेनाग्निं धृत्वोभाभ्यां कराभ्यां सर्वं पिण्डं त्वामग्नऽइति षट्चेन सकृ-
द्भूत्वा पुष्करपणे स्थापयतीति सूत्रार्थः ॥ अग्निदेवत्यास्तिस्रो गायत्र्यो भरद्वाज-